

Laidiens: 07.05.2009., Nr. 70

Ministru kabineta noteikumi Nr.369

Rīgā 2009.gada 28.aprīlī (prot. Nr.27 60.§)

Dabas lieguma “Ābeļi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”

14.panta otro daļu un 17.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma “Ābeļi” (turpmāk – dabas liegums) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās izveidošanas un lietošanas kārtību.

2. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo putnu sugu un to dzīvotņu un īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzību.

3. Dabas lieguma platība ir 3275 hektāri. Dabas lieguma funkcionālo zonu shēma ir noteikta šo noteikumu 1.pielikumā, bet funkcionālo zonu sastāvs un robežu apraksts – šo noteikumu 2.pielikumā.

4. Dabas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvu zīmi. Informatīvās zīmes paraugs, lietošanas un izveidošanas kārtība noteikta šo noteikumu 3.pielikumā.

5. Dabas liegumā ir šādas funkcionālās zonas:

5.1. regulējamā režīma zona;

5.2. dabas lieguma zona;

5.3. ainavu aizsardzības zona.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas lieguma teritorijā

6. Zemes īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem un lietotājiem aizliegts savā īpašumā vai lietojumā ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa ūdenstecēm, kā arī pa ceļiem, kas minēti šo noteikumu 1.pielikumā un paredzēti dabas lieguma apskatei.

7. Dabas aizsardzības pārvalde var noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu informācijai par dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt vides aizsardzībai. Minēto informāciju drīkst izplatīt tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

8. Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts:

8.1. ierīkot jaunus atkritumu poligonus, kā arī piesārņot un piegružot vidi ar atkritumiem un uzglabāt atkritumus tiem

neparedzētās vietās;

8.2. piesārņot ūdenstilpes un ūdensteces ar neattīrītiem ražošanas, sadzīves un komunālajiem notekūdeņiem;

8.3. pārvietoties ar motorizētu ūdenstransportu;

8.4. dedzināt sauso zāli un niedres;

8.5. lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svinu;

8.6. uzstādīt vēja ģeneratorus.

9. Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts bojāt bebru aizsprostus un mītnes bez Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – reģionālā vides pārvalde) rakstiskas atļaujas, izņemot gadījumus, ja:

9.1. bebru aizsprosti ietekmē gruntsūdens līmeni vai virszemes ūdens noteci vai līmeni liegumam piegulošajās teritorijās;

9.2. bebru darbība apdraud īpaši aizsargājamo sugu vai biotopu saglabāšanu;

9.3. bebru darbības dēļ nevar veikt saimniecisko darbību, kas saskaņā ar šiem noteikumiem nav aizliegta.

10. Ja dabas lieguma teritorijā bebru darbības dēļ tiek bojāti vai appludināti ceļi, pieļaujams, ja nepieciešams, bojāt un nojaukt bebru aizsprostus un mītnes.

11. Visā dabas lieguma teritorijā aizliegts bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas ierīkot izziņas, atpūtas un tūrisma infrastruktūras objektus (piemēram, takas, informācijas standus, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, tualetes, atkritumu tvertnes).

III. Regulējamā režīma zona

12. Regulējamā režīma zona izveidota, lai nodrošinātu bioloģiski vērtīgāko teritoriju aizsardzību.

13. Regulējamā režīma zonā aizliegta saimnieciskā darbība un cita veida darbība, izņemot:

13.1. aizsardzības režīma ievērošanas kontrolēšanu;

13.2. meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības, cilvēku glābšanas un meklēšanas pasākumus;

13.3. ogu un sēņu vākšanu.

14. Regulējamā režīma zonā bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

14.1. veikt zinātnisko pētniecību (tai skaitā vides monitoringu);

14.2. īstenot dabas aizsardzības plānā paredzētos apsaimniekošanas pasākumus, kas nepieciešami ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai un saglabāšanai;

14.3. organizēt brīvā dabā publiskos pasākumus (tai skaitā ekskursijas), kuros piedalās vairāk nekā 20 cilvēku;

14.4. veikt esošo ceļu periodisko uzturēšanu un rekonstrukciju.

15. Regulējamā režīma zonā atļautas medības saskaņā ar medības regulējošajiem normatīvajiem aktiem, izņemot ūdensputnu medības Kraukļu purvā.

IV. Dabas lieguma zona

16. Dabas lieguma zona izveidota, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamo mežu, purvu un pļavu biotopu aizsardzību.

17. Dabas lieguma zonā aizliegts:

17.1. pļaut pļavas virzienā no lauka malām uz centru, izņemot gadījumus, ja citādi pļaušanu veikt nav iespējams un tiek ievēroti papildu nosacījumi dzīvnieku drošībai – vismaz uz trijām diennaktīm lauka vidū tiek atstātas vismaz 20 x 20 metru lielas nenopļautas platības vai 20 metru platas nenopļautas joslas;

17.2. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot vai kultivējot) pļavas, tai skaitā palieņu pļavas, terašu un meža pļavas un lauces;

17.3. nosusināt purvus un ierīkot purvos dzērveņu plantācijas;

17.4. veikt zemes transformāciju, izņemot zemes transformāciju šo noteikumu 19.3. un 19.4.apakšpunktā minēto darbību veikšanai un šo noteikumu 1.pielikumā minēto tūrisma infrastruktūras objektu ierīkošanai;

17.5. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu vai uzraudzību;

17.6. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus īpaši norādītām vietām;

17.7. kurināt ugunsiskus ārpus īpaši norādītām vai speciāli ierīkotām vietām, izņemot ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī ugunsiskus ciršanas atlieku sadedzināšanai, kuras rodas, izcērtot kokus un krūmus, lai atjaunotu pļavas, kā arī ugunsiskus palu ūdeņu atstāto sanesumu sadedzināšanai uz pļavām un laukiem;

17.8. rīkot autosacensības, motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

17.9. ierīkot savvaļas augu, sēņu un dzīvnieku, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas punktus;

17.10. izmantot speciālās vākšanas palīgierīces savvaļas ogu un sēņu lasīšanā;

17.11. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskajām vajadzībām;

17.12. sadalīt zemes īpašumus zemes vienībās, kas ir mazākas par 10 hektāriem, tai skaitā dalot kopīpašumu, kā arī noteikt lietošanas tiesības kopīpašumam, ja jebkura kopīpašnieka lietošanā paliek mazāk par 10 hektāriem;

17.13. veikt darbības, kas izraisa augsnes eroziju;

17.14. ierīkot iežogotas platības savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē;

17.15. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī satiksmes drošībai uz ceļiem;

17.16. cirst kokus galvenajā un rekonstruktīvajā cirtē;

17.17. no 1.marta līdz 31.augustam veikt mežsaimniecisko darbību, izņemot meža ugunsdrošības un ugunsdzēsības pasākumus

un bīstamo koku (koku, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus) ciršanu un novākšanu;

17.18. cirst kokus kopšanas cirtē, ja valdaudzes vecums pārsniedz:

17.18.1. priežu un ozolu audzēm – 60 gadu;

17.18.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 50 gadu;

17.18.3. apšu audzēm – 30 gadu;

17.19. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu līmeņa maiņu, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskajām vajadzībām.

18. Dabas lieguma zonā aizliegts cirst nokaltušus kokus un izvākt kritušos kokus vai to daļas, kuru diametrs resnākajā vietā ir 25 centimetri, izņemot:

18.1. koku ciršanu meža ugunsdzēsības un ugunsdrošības pasākumu veikšanai;

18.2. bīstamo koku ciršanu un novākšanu, kokus atstājot mežaudzē;

18.3. darbības dabas aizsardzības plānā paredzēto apsaimniekošanas pasākumu veikšanai.

19. Dabas lieguma zonā bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

19.1. cirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, ja mežaudzes vecums pārsniedz šo noteikumu 17.18.apakšpunktā minēto vecumu, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma, izņemot egļu astoņzobu mizgrauža *Ips typographus* invadētās līdz 60 gadu vecas mežaudzes;

19.2. organizēt brīvā dabā publiskos pasākumus, kuros piedalās vairāk nekā 50 cilvēku;

19.3. veikt inženierkomunikāciju un citu inženierbūvju restaurāciju, renovāciju un rekonstrukciju, kā arī ceļu rekonstrukciju un periodisko uzturēšanu;

19.4. celt un ierīkot jaunus aizsprostus un citas ūdens regulēšanas ietaises, izņemot, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības plānā paredzēto biotopu atjaunošanas pasākumu veikšanai;

19.5. sēt un stādīt mežu;

19.6. mainīt zemes lietošanas veidu;

19.7. vākt dabas materiālus kolekcijām;

19.8. veikt zinātniskos pētījumus.

V. Ainavu aizsardzības zona

20. Ainavu aizsardzības zona izveidota, lai saglabātu Ziemeļsusējas un tās pļavu kompleksa ainavu.

21. Ainavu aizsardzības zonā aizliegts veikt darbības, kas neatgriezeniski pārveido Ziemeļsusējai raksturīgo ainavu, izmaina kultūrvēsturiskās vides īpatnības un raksturīgos ainavu elementus vai samazina bioloģisko daudzveidību un ekoloģisko

stabilitāti.

22. Ainavu aizsardzības zonā aizliegts:

22.1. transformēt lauksaimniecībā izmantojamo zemi par meža zemi;

22.2. ierīkot aramzemes dabas aizsardzības plānā norādītajos aizsargājamos pļavu biotopos, griežu ligzdošanai un mazā ērgļa barības ieguvei nozīmīgajās pļavās, kā arī Ziemeļsusējas pļavās;

22.3. cirst kokus kailcirtē;

22.4. veicot kopšanas cirti, izcirst valdošās koku sugas valdaudzes kokus (izņemot kokus tehnoloģiskajos koridoros), ja valdaudzes vecums pārsniedz:

22.4.1. priežu un ozolu audzēm – 80 gadu;

22.4.2. egļu, bērzu, melnalkšņu, ošu un liepu audzēm – 60 gadu;

22.4.3. apšu audzēm – 35 gadus.

23. Ainavu aizsardzības zonā bez reģionālās vides pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts cirst slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citādi bojātos kokus kopšanas cirtē, ja mežaudzes vecums pārsniedz šo noteikumu 22.4.apakšpunktā minēto vecumu, sanitārajā cirtē un galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma, izņemot egļu astoņzobu mizgrauža *Ips typographus* invadētās līdz 60 gadu vecas mežaudzes.

24. Ainavu aizsardzības zonā būvniecība pieļaujama atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot šajos noteikumos, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību un ierobežojumus.

VI. Noslēguma jautājums

25. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2000.gada 3.oktobra noteikumus Nr.348 “Dabas lieguma “Ābeļi” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (Latvijas Vēstnesis, 2000, 350./352.nr.).

Ministru prezidents, bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrs V.Dombrovskis

Vides ministra vietā – labklājības ministrs U.Augulis

1.pielikums

Ministru kabineta

2009.gada 28.aprīļa noteikumiem Nr.369

Dabas lieguma “Ābeļi” funkcionālo zonu shēma

